

Warszawa, dnia 28 marca 2019 r.

Poz. 585

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 26 marca 2019 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 627 oraz z 2019 r. poz. 83 i 504) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanej dalej „pomocą”, w tym:

- 1) formę i tryb składania wniosków o przyznanie pomocy:
  - a) w formie wsparcia na zalesienie stanowiącego zryczałtowaną płatność z tytułu kosztów założenia, o których mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1305/2013”,
  - b) w zakresie rocznej premii, o której mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia nr 1305/2013, w formie:
    - premii pielęgnacyjnej stanowiącej zryczałtowaną płatność z tytułu poniesionych kosztów pielęgnacji wykonanego zalesienia lub gruntu z sukcesją naturalną,
    - premii zalesieniowej stanowiącej zryczałtowaną płatność z tytułu pokrycia kosztów utraconych dochodów z działalności rolniczej;
- 2) szczególne wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) kryteria wyboru operacji;
- 4) przypadki, w których następca prawny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy albo nabywca gospodarstwa rolnego lub jego części może, na swój wniosek, wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego podmiotu, oraz warunki i tryb wstąpienia do tego postępowania;
- 5) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa rolnego lub jego części jest przyznawana pomoc, oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 127 z 22.05.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 28 z 04.05.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 30 z 02.02.2018, str. 6, Dz. Urz. UE L 16 z 18.01.2019, str. 1 i Dz. Urz. UE L 53 z 22.02.2019, str. 14.

- 6) wysokość zmniejszeń kwot pomocy, o których mowa w art. 64 ust. 4 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1306/2013”.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o sukcesji naturalnej, rozumie się przez to zmiany w zbiorowiskach roślinnych, których skutkiem jest pojawienie się roślinności drzewiastej w sposób naturalny.

§ 3. 1. Pomoc jest przyznawana rolnikowi w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.⁴⁾), zwanemu dalej „rolnikiem”, jeżeli:

- 1) został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”;
- 2) zobowiązał się do:
  - a) wykonania zalesienia gruntu zgodnie z wymogami planu zalesienia, o którym mowa w art. 35 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83 i 125), zwanego dalej „planem zalesienia”, a gdy jest to przewidziane w planie zalesienia – wykonania również jego ogrodzenia lub zabezpieczenia drzewek 3 palikami – w przypadku ubiegania się o przyznanie wsparcia na zalesienie,
  - b) pielęgnacji zalesienia wykonanego na gruncie, o którym mowa w lit. a, lub zalesienia występującego na gruncie wskutek sukcesji naturalnej, zgodnie z wymogami planu zalesienia, przez 5 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej – w przypadku ubiegania się o przyznanie premii pielęgnacyjnej,
  - c) utrzymania zalesienia wykonanego na gruncie, o którym mowa w lit. a, przez 12 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pierwszej premii zalesieniowej – w przypadku ubiegania się o przyznanie premii zalesieniowej;
- 3) uzyskał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego wykonania zalesienia – w przypadku ubiegania się o wsparcie na zalesienie, a planowane wykonanie zalesienia jest przedsięwzięciem, którego realizacja wymaga uzyskania takiej decyzji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081).

2. Pomoc jest przyznawana rolnikowi do gruntów:

- 1) wykazanych w ewidencji gruntów i budynków w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1669) jako grunty rolne;
- 2) stanowiących grunty orne lub sady;
- 3) które zostały przeznaczone do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku tego planu – gdy zalesianie tych gruntów nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a w przypadku braku tego planu oraz tego studium – gdy grunty te zostały przeznaczone do zalesienia w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- 4) stanowiących własność tego rolnika albo własność jego małżonka;
- 5) o powierzchni co najmniej 0,1 ha i szerokości większej niż 20 m, przy czym wymagania, które dotyczy szerokości gruntu, nie stosuje się, jeżeli grunty te graniczą z lasem lub obszarem zalesionym;

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 256 z 01.10.2015, str. 9, Dz. Urz. UE L 135 z 24.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 242 z 09.09.2016, str. 22 i Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 281 z 25.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 135 z 02.06.2015, str. 8, Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2016, str. 2, Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2018, str. 8, Dz. Urz. UE L 130 z 19.05.2016, str. 16, Dz. Urz. UE L 242 z 09.09.2016, str. 19, Dz. Urz. UE L 167 z 30.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 30 z 02.02.2018, str. 6, Dz. Urz. UE L 16 z 18.01.2019, str. 1 i Dz. Urz. UE L 53 z 22.02.2019, str. 14.

6) położonych poza:

- a) obszarami Natura 2000 lub obszarami znajdującymi się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340), chyba że planowane wykonanie zalesienia nie jest sprzeczne z planami ochrony albo planami zadań ochronnych tych obszarów, a w przypadku braku sporządzenia tych planów – gdy planowane wykonanie zalesienia nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów,
- b) obszarami rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, parków narodowych lub obszarami ich otulin, chyba że planowane wykonanie zalesienia nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów.

3. Wsparcie na zalesienie jest przyznawane również jednostkom samorządu terytorialnego i jednostkom organizacyjnym gmin, powiatów oraz województw, zwanym dalej „jednostkami”, do gruntów, które spełniają warunki określone w ust. 2 pkt 1–3, 5 i 6, stanowiących własność jednostki, jeżeli są spełnione warunki określone w ust. 1 pkt 1, 2 lit. a i pkt 3.

4. W przypadku wsparcia na zalesienie przy ustalaniu spełnienia warunku określonego w ust. 2 pkt 5 uwzględnia się obszar przeznaczony do wykonania zalesienia.

5. Wsparcie na zalesienie jest przyznawane jednorazowo:

- 1) do gruntów, na których zostało wykonane zalesienie zgodnie z wymogami planu zalesienia, a gdy jest to przewidziane w planie zalesienia, zostało wykonane również zabezpieczenie drzewek 3 palikami;
- 2) za wykonanie ogrodzenia, gdy jest to przewidziane w planie zalesienia.

6. Premia pielęgnacyjna jest przyznawana corocznie przez okres objęty zobowiązaniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, do gruntów, na których jest realizowane to zobowiązanie, z tym że premia pielęgnacyjna z tytułu zabezpieczenia drzewek repelentami jest przyznawana, jeżeli na tych gruntach, zgodnie z planem zalesienia, jest wymagane takie zabezpieczenie.

7. Premia zalesieniowa jest przyznawana corocznie przez okres objęty zobowiązaniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, do gruntów, na których jest realizowane to zobowiązanie, jeżeli przed wykonaniem zalesienia tych gruntów była na nich prowadzona działalność rolnicza w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”.

8. W przypadku gruntów, na których:

- 1) występują drzewa lub krzewy pochodzące z sukcesji naturalnej, należące do rodzimych gatunków lasotwórczych, w tym drzewa i krzewy gatunków lub rodzajów rodzimych wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
- 2) drzewa i krzewy gatunków lub rodzajów rodzimych, wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, występują w kępach o powierzchni co najmniej 5 arów, a ich liczba na hektar:
  - a) wynosi nie mniej niż 50% liczby sadzonek drzew na hektar, określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia, w odniesieniu do poszczególnych gatunków drzew – w przypadku drzew o średniej wysokości do 0,5 m,
  - b) wynosi nie mniej niż 30% liczby sadzonek drzew na hektar, określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia, w odniesieniu do poszczególnych gatunków drzew – w przypadku drzew o średniej wysokości powyżej 0,5 m,
- 3) powierzchnia kęp, o których mowa w pkt 2, na której występują drzewa wyrosłe w wyniku sukcesji naturalnej, stanowi nie mniej niż 10% powierzchni gruntu,
- 4) średni wiek drzew lub krzewów wyrosłych w wyniku zaprzestania użytkowania rolniczego nie przekracza 20 lat

– zwanych dalej „gruntami z sukcesją naturalną”, nie stosuje się warunku określonego w ust. 2 pkt 2, premia zalesieniowa nie przysługuje, a wsparcie na zalesienie przysługuje, jeżeli na tych gruntach, zgodnie z planem zalesienia, jest wymagane wykonanie zalesienia.

9. Zobowiązania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b i c, są realizowane na gruntach objętych obszarem zatwierdzonym w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi pkt 23 lit. b rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48, z późn. zm.⁵⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 640/2014”. Przepis ten stosuje się również w przypadku, o którym mowa w art. 18 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 225 z 19.08.2016, str. 41 i Dz. Urz. UE L 107 z 25.04.2017, str. 1.

§ 4. 1. Wsparcie na zalesienie przysługuje:

- 1) według kolejności ustalonej przy zastosowaniu następujących kryteriów wyboru operacji:
  - a) grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części są zlokalizowane na korytarzach ekologicznych w rozumieniu art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, położonych na obszarze Natura 2000, określonych w planie ochrony lub planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, za które przyznaje się 14 pkt,
  - b) grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części są zlokalizowane na obszarach zagrożonych erozją wodną, określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (Dz. U. poz. 344, z 2016 r. poz. 330 oraz z 2018 r. poz. 532 i 1444), zwanych dalej „gruntami erozyjnymi”, za które przyznaje się 12 pkt,
  - c) grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części przylegają do śródlądowych wód powierzchniowych, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 oraz z 2019 r. poz. 125 i 534), za które przyznaje się 10 pkt,
  - d) grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części są gruntami o nachyleniu terenu powyżej 12°, za które przyznaje się 8 pkt,
  - e) grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części przylegają do lasu lub obszaru zalesionego, za które przyznaje się 7 pkt,
  - f) grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części są położone na glebach V, VI lub VIz klasy bonitacyjnej, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, za które przyznaje się 6 pkt,
  - g) grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części są położone na obszarach ONW, określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 329, z późn. zm.⁶⁾), za które przyznaje się 5 pkt,
  - h) grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części są położone w województwie o lesistości poniżej 30%, za które przyznaje się 4 pkt;
- 2) jeżeli operacja uzyskała co najmniej 6 punktów.

2. Przy ustalaniu spełnienia kryteriów wyboru operacji uznaje się, że grunty przeznaczone do wykonania zalesienia przynajmniej w części przylegają do:

- 1) śródlądowych wód powierzchniowych, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, jeżeli przynajmniej w części są położone w pasie o szerokości 5 m od krawędzi brzegu tych wód;
- 2) lasu lub obszaru zalesionego, jeżeli przynajmniej w części są położone w pasie o szerokości 5 m od tego lasu lub tego obszaru zalesionego.

3. Przy ustalaniu spełnienia kryteriów wyboru operacji do gruntu przeznaczonego do wykonania zalesienia zalicza się również powierzchnię:

- 1) zajmowaną przez elementy krajobrazu, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1312), jeżeli szerokość tych elementów nie przekracza szerokości określonej w tych przepisach;
- 2) gruntu wyznaczonej przez granicę zalesienia i granicę sąsiedniego gruntu stanowiącego własność innego podmiotu, lecz nie większą niż wyznaczonej przez granicę zalesienia i linię biegnącą w odległości 2 m od granicy tego zalesienia;
- 3) gruntu przeznaczonej do działań związanych z ochroną przeciwpożarową, jeżeli takie działania zostały określone w planie zalesienia.

4. Lesistość województwa ustala się na podstawie wyników informacji statystycznych ogłoszonych, udostępnionych lub rozpowszechnionych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie wsparcia na zalesienie.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. poz. 1127, z 2010 r. poz. 219 i 1185, z 2011 r. poz. 286, z 2012 r. poz. 272, z 2014 r. poz. 323 oraz z 2015 r. poz. 347.

5. W pierwszej kolejności wsparcie na zalesienie przysługuje tym podmiotom, których operacje uzyskały największą sumę punktów.

6. W przypadku uzyskania takiej samej sumy punktów w pierwszej kolejności wsparcie na zalesienie przysługuje temu podmiotowi, którego grunty przynajmniej w części są położone w gminie o większych potrzebach i preferencjach zalesieniowych według wariantu III – środowiskowego, określonego w krajowym programie zwiększania lesistości zatwierdzonym przez Radę Ministrów na podstawie art. 14 ust. 2a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

7. Jeżeli na podstawie ust. 1–6 nie można ustalić kolejności przysługiwania wsparcia na zalesienie, w pierwszej kolejności wsparcie to przysługuje temu podmiotowi, który ubiega się o przyznanie tego wsparcia w niższej wysokości.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio w przypadku przyznawania pierwszej premii pielęgnacyjnej do gruntów z sukcesją naturalną, na których, zgodnie z planem zalesienia, nie jest wymagane wykonanie zalesienia.

§ 5. 1. Plan zalesienia powinien:

- 1) zawierać elementy określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia oraz:
  - a) dane dotyczące podmiotu realizującego ten plan:
    - imię i nazwisko albo nazwę,
    - określenie miejsca zamieszkania i adresu albo siedziby i adresu,
    - numer identyfikacyjny,
  - b) podpis nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, który sporządził ten plan, zwanego dalej „nadleśniczym”,
  - c) dokumenty dołączone przez rolnika albo jednostkę do wniosku o sporządzenie tego planu;
- 2) obejmować grunty graniczące ze sobą, tworzące jeden kompleks gruntów przeznaczonych do wykonania zalesienia lub gruntów z sukcesją naturalną, stanowiących zwartą powierzchnię powiązaną gospodarczo lub przyrodniczo, mogących zawierać elementy krajobrazu i powierzchnie nieuprawnione do płatności wskazane w planie zalesienia, w szczególności:
  - a) powierzchnie pod liniami przesyłowymi, których zalesienie nie zostało uzgodnione z właściwymi jednostkami zarządzającymi tymi liniami,
  - b) śródlądowe wody powierzchniowe, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, oraz stawy na gruntach rolnych,
  - c) uprawy leśne lub inne istniejące lasy, dla których nie został złożony wniosek o udzielenie pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich oraz wniosek o przyznanie pomocy finansowej na zalesianie lub wniosek o wypłatę w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013,
  - d) kamieniołomy, żwirownie lub wyrobiska po wykopie piasku, gliny lub torfu,
  - e) elementy krajobrazu, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, jeżeli szerokość tych elementów przekracza szerokości określone w tych przepisach
– położone w obrębie działek przeznaczonych do zalesienia;
- 3) być sporządzony przy uwzględnieniu:
  - a) stanu faktycznego gruntu przeznaczonego do wykonania zalesienia lub gruntu z sukcesją naturalną, których granice są oznakowane w terenie,
  - b) wymagań określonych w art. 6 lit. d ppkt ii rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 807/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i wprowadzającego przepisy przejściowe (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 1, z późn. zm.⁷⁾).

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 211 z 08.08.2015, str. 7 i Dz. Urz. UE L 19 z 22.01.2019, str. 5.

2. Dokumentami, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, są:

- 1) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczące działek ewidencyjnych, na których są położone grunty przeznaczone do wykonania zalesienia lub grunty z sukcesją naturalną, a w przypadku braku tego planu – zaświadczenie potwierdzające, że przeznaczenie gruntów do wykonania zalesienia lub gruntów z sukcesją naturalną nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a w przypadku braku tego planu oraz tego studium – decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu określająca grunty przeznaczone do zalesienia;
- 2) materiał graficzny, o którym mowa w art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, wraz z kartą informacyjną, udostępnione przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”, lub kopia części mapy ewidencyjnej gruntów i budynków, która obejmuje grunty przeznaczone do wykonania zalesienia lub grunty z sukcesją naturalną, z naniesionymi granicami tych gruntów, albo jej powiększenie;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ gminy potwierdzające, że grunty przeznaczone do wykonania zalesienia są położone na obszarze Natura 2000 lub obszarze znajdującym się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, albo postanowienie o odmowie wydania takiego zaświadczenia – w przypadku braku karty informacyjnej, o której mowa w pkt 2;
- 4) oświadczenie rolnika albo jednostki o powierzchni gruntów przeznaczonych do wykonania zalesienia lub gruntów z sukcesją naturalną, zawierające numery działek ewidencyjnych, na których są położone te grunty;
- 5) wypis z ewidencji gruntów i budynków dotyczący działek ewidencyjnych, na których są położone grunty przeznaczone do wykonania zalesienia lub grunty z sukcesją naturalną;
- 6) mapa sporządzona przez osobę posiadającą uprawnienia zawodowe, nadane na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, na podkładzie mapy zasadniczej lub na podkładzie ewidencyjnym, zawierająca:
  - a) wskazanie granic całości gruntów przeznaczonych do wykonania zalesienia lub gruntów z sukcesją naturalną oraz określenie łącznej powierzchni tych gruntów wraz z powierzchnią działek ewidencyjnych, na których są położone,
  - b) wskazanie granic gruntów o nachyleniu terenu powyżej 12° i określenie powierzchni tych gruntów,
  - c) wskazanie granic kęp i określenie ich powierzchni– w przypadku gruntów z sukcesją naturalną lub planowanego wykonania zalesienia części działki ewidencyjnej, lub planowanego wykonania zalesienia gruntu o nachyleniu terenu powyżej 12°;
- 7) opinia właściwego dyrektora parku narodowego o braku sprzeczności zalesienia z celami ochrony danego obszaru – w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania zalesienia lub gruntu z sukcesją naturalną położonych w parku narodowym lub na obszarze jego otuliny, również w przypadku gdy ten grunt jest położony w granicach obszaru Natura 2000 lub obszaru znajdującego się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 8) opinia regionalnego dyrektora ochrony środowiska o braku sprzeczności zalesienia z:
  - a) celami ochrony danego obszaru – w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania zalesienia lub gruntu z sukcesją naturalną położonych w rezerwacie przyrody lub parku krajobrazowym, lub na obszarze ich otulin,
  - b) planami ochrony albo planami zadań ochronnych danego obszaru, albo celami ochrony danego obszaru, jeżeli dla tego obszaru nie został sporządzony plan ochrony i plan zadań ochronnych – w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania zalesienia lub gruntu z sukcesją naturalną położonych na obszarze Natura 2000 lub obszarze znajdującym się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w pkt 7.

3. Materiał graficzny, o którym mowa w art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, jest udostępniany przez Agencję wraz z kartą informacyjną, na wniosek rolnika albo jednostki:

- 1) w którym ten rolnik albo ta jednostka wskazuje działki ewidencyjne, na których jest położony grunt, do którego zamierza ubiegać się o przyznanie pomocy;
- 2) sporządzony na formularzu udostępnionym przez Agencję.

4. Karta informacyjna zawiera informacje dotyczące gruntu, do którego rolnik albo jednostka zamierza ubiegać się o przyznanie pomocy, w szczególności:

- 1) powierzchnię działek ewidencyjnych, na których jest położony ten grunt;
- 2) wskazanie, czy:
  - a) ten grunt jest położony na obszarowych formach ochrony przyrody oraz gruntach erozyjnych,
  - b) grunt ten jest gruntem o nachyleniu terenu powyżej 12°,
  - c) na tym gruncie występują śródlądowe wody powierzchniowe, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
- 3) łączną powierzchnię zadrzewień i zakrzaczeń na każdej z działek ewidencyjnych, na których jest położony ten grunt.

5. Plan zalesienia przechowuje rolnik i jednostka, dla których ten plan został sporządzony, a jego kopię nadleśniczy, do dnia wypłaty:

- 1) wsparcia na zalesienie – w przypadku ubiegania się o przyznanie wyłącznie wsparcia na zalesienie;
- 2) ostatniej premii pielęgnacyjnej – w przypadku ubiegania się o przyznanie premii pielęgnacyjnej.

§ 6. Pomoc jednemu podmiotowi może być przyznana do powierzchni nie większej niż 20 ha w całym okresie programowania.

§ 7. 1. Wysokość wsparcia na zalesienie ustala się jako iloczyn stawek wsparcia na zalesienie oraz powierzchni gruntu, do którego przysługuje wsparcie na zalesienie, z tym że w przypadku wsparcia na zalesienie z tytułu wykonania ogrodzenia gruntu – jako iloczyn stawki wsparcia na zalesienie oraz długości tego ogrodzenia, po uwzględnieniu zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności.

2. Wysokość premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej, w danym roku kalendarzowym, ustala się jako iloczyn stawek odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej i powierzchni gruntu, do którego przysługuje odpowiednio premia pielęgnacyjna lub premia zalesieniowa, po uwzględnieniu zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności.

3. Przy ustalaniu wysokości premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej uwzględnia się deklarowaną przez rolnika powierzchnię gruntów, nie większą jednak niż maksymalny kwalifikowalny obszar, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, określony w systemie identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Przepisu tego nie stosuje się w przypadku ustalania wysokości premii pielęgnacyjnej przysługującej do gruntów z sukcesją naturalną.

4. Przy ustalaniu wysokości premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej, do powierzchni gruntu, do którego przysługuje premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa, zalicza się powierzchnię zajmowaną przez elementy krajobrazu, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, jeżeli szerokość tych elementów nie przekracza szerokości określonej w tych przepisach, oraz powierzchnię gruntu:

- 1) wyznaczoną przez granicę zalesienia i granicę sąsiedniego gruntu stanowiącego własność innego podmiotu, lecz nie większą niż wyznaczona przez granicę zalesienia i linię biegnącą w odległości 2 m od granicy tego zalesienia;
- 2) przeznaczoną do działań związanych z ochroną przeciwpożarową, jeżeli takie działania zostały określone w planie zalesienia.

5. Wysokość wsparcia na zalesienie i premii pielęgnacyjnej jest uzależniona od nachylenia terenu gruntu, do którego przysługują te formy pomocy, oraz od tego, czy są to grunty erozyjne oraz grunty z sukcesją naturalną.

6. Wysokość stawek pomocy na zalesianie jest określona w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 8. 1. W przypadku ogłoszenia w danym roku naboru wniosków o przyznanie wsparcia na zalesienie, wniosek o przyznanie tego wsparcia składa się do kierownika biura powiatowego Agencji w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca tego roku.

2. Nabór wniosków o przyznanie wsparcia na zalesienie może zostać ogłoszony przez Prezesa Agencji nie później niż w dniu 1 marca danego roku.

3. Ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie wsparcia na zalesienie Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji.

4. W jednym wniosku o przyznanie wsparcia na zalesienie można ubiegać się o wsparcie na zalesienie gruntów objętych jednym planem zalesienia.

5. Wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie, poza elementami podania określonymi w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyłączeniem adresu, zawiera w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli został nadany, a w przypadku osoby fizycznej również numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL), natomiast jeżeli osoba ta nie posiada obywatelstwa polskiego – kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości;
- 2) numer identyfikacyjny;
- 3) dane niezbędne do ustalenia wysokości wsparcia na zalesienie;
- 4) termin wykonania zalesienia;
- 5) informację o załącznikach;
- 6) oświadczenie o:
  - a) powierzchni działek ewidencyjnych,
  - b) sposobie użytkowania gruntów przeznaczonych do wykonania zalesienia;
- 7) inne oświadczenia niewymienione w pkt 6 i zobowiązania związane ze wsparciem na zalesienie.

6. Do wniosku o przyznanie wsparcia na zalesienie dołącza się:

- 1) kopię planu zalesienia potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez nadleśniczego, który sporządził ten plan;
- 2) pisemną zgodę:
  - a) pozostałych współwłaścicieli na zalesienie gruntów, jeżeli grunty te stanowią przedmiot współwłasności,
  - b) małżonka rolnika na zalesienie gruntów, jeżeli grunty te stanowią własność małżonka rolnika;
- 3) dokumenty potwierdzające własność gruntów przeznaczonych do wykonania zalesienia;
- 4) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli uzyskanie takiej decyzji dla planowanego wykonania zalesienia jest wymagane przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

7. Rolnik może dokonać zmiany złożonego wniosku o przyznanie wsparcia na zalesienie:

- 1) w wyniku której nastąpi zwiększenie pomocy lub która wpłynie na spełnienie kryteriów, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, najpóźniej 21 dni przed terminem podania do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informacji, o której mowa w § 9 ust. 4, lub
- 2) do dnia poprzedzającego dzień, w którym został on powiadomiony przez Agencję o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu, o której mowa w art. 59 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013, lub wizyty, o której mowa w art. 48 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.⁸⁾).

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 225 z 19.08.2016, str. 50, Dz. Urz. UE L 170 z 01.07.2017, str. 87, Dz. Urz. UE L 178 z 11.07.2017, str. 4, Dz. Urz. UE L 119 z 15.05.2018, str. 29 i Dz. Urz. UE L 125 z 22.05.2018, str. 1.

§ 9. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, odmawia przyznania wsparcia na zalesienie, jeżeli:

- 1) nie są spełnione warunki określone w § 3 ust. 1 pkt 1 lub 2 lit. a, lub pkt 3, lub ust. 2, lub 8 lub
- 2) właściwy dyrektor parku narodowego wydał negatywną opinię, o której mowa w § 5 ust. 2 pkt 7, lub
- 3) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska wydał negatywną opinię, o której mowa w § 5 ust. 2 pkt 8, lub
- 4) suma punktów przyznanych operacji jest niższa niż liczba punktów określona w § 4 ust. 1 pkt 2.

2. Ustalając sumę punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, uwzględnia się wnioski o przyznanie wsparcia na zalesienie złożone w terminie określonym i w sposób określony w § 8.

3. Punkty z tytułu kryteriów wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych zawartych we wniosku o przyznanie wsparcia na zalesienie. Jeżeli wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie nie zawiera danych niezbędnych do przyznania punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, punktów nie przyznaje się.

4. Prezes Agencji w dniu 1 października roku, w którym złożono wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informację o kolejności przysługiwania wsparcia na zalesienie w województwie mazowieckim i łącznie w pozostałych województwach.

5. W przypadku gdy:

- 1) są spełnione warunki określone w § 3 ust. 1 pkt 1, 2 lit. a i pkt 3 oraz ust. 2 i 8,
- 2) suma punktów uzyskanych przez operację nie jest niższa niż liczba punktów określona w § 4 ust. 1 pkt 2

– kierownik biura powiatowego Agencji wydaje w terminie do dnia 8 października roku, w którym złożono wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie, postanowienie o spełnieniu tych warunków i uzyskaniu przez operację co najmniej takiej sumy punktów.

6. Postanowienie, o którym mowa w ust. 5, zawiera pouczenie o warunkach dotyczących formy, sposobu i terminu poinformowania Agencji o wykonanym zalesieniu oraz informację o obowiązku, o którym mowa w części 1 pkt 2.2 lit. b załącznika III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18, z późn. zm.⁹⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 808/2014”.

7. Obowiązku informacyjnego, o którym mowa w części 1 pkt 2.2 lit. b załącznika III do rozporządzenia nr 808/2014, nie stosuje się w przypadku premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej.

§ 10. 1. Zalesienie wykonuje się po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w § 9 ust. 5, nie później niż w okresie sadzenia przypadającym na wiosnę roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie.

2. Zalesienie wykonuje się:

- 1) przy użyciu sadzonek drzew i krzewów gatunków lub rodzajów rodzimych, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) zgodnie z:
  - a) art. 6 lit. d ppkt ii rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 807/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i wprowadzającego przepisy przejściowe,
  - b) liczbą sadzonek drzew na hektar określoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
  - c) wymogami planu zalesienia;
- 3) w odległości co najmniej 2 m od granicy sąsiedniego gruntu stanowiącego własność innego podmiotu.

⁹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2016, str. 33, Dz. Urz. UE L 308 z 16.11.2016, str. 5 i Dz. Urz. UE L 194 z 31.07.2018, str. 44.

3. Przy ustalaniu spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, nie uwzględnia się powierzchni gruntu:

- 1) wynikającej z zachowania odległości od sąsiedniego gruntu stanowiącego własność innego podmiotu;
- 2) na którym znajdują się elementy krajobrazu, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, jeżeli szerokość tych elementów nie przekracza szerokości określonej w tych przepisach, oraz obiekty wskazane w § 14 ust. 5;
- 3) przeznaczonego do działań związanych z ochroną przeciwpożarową, jeżeli takie działania zostały określone w planie zalesienia.

4. Podmiot, który wykonał zalesienie, przechowuje dowody zakupu sadzonek przeznaczonych do wykonania zalesienia wraz z etykietą dostawcy zarejestrowanego w rejestrze dostawców, o którym mowa w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 116 oraz z 2018 r. poz. 1669), w tym dowody zakupu sadzonek mikoryzowanych zawierające adnotację sprzedawcy, że są to sadzonki mikoryzowane, do dnia wyplaty:

- 1) wsparcia na zalesienie – w przypadku ubiegania się o przyznanie wyłącznie wsparcia na zalesienie;
- 2) ostatniej premii pielęgnacyjnej – w przypadku ubiegania się o przyznanie premii pielęgnacyjnej.

5. Podmiot, który wykonał zalesienie i nie ubiega się o przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej, składa do kierownika biura powiatowego Agencji do końca roku kalendarzowego, w którym upływa 5 lat od dnia złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 11 ust. 2, kopię decyzji wydanej przez starostę właściwego ze względu na położenie gruntów objętych zalesieniem w sprawie przekwalifikowania zalesionego gruntu na grunt leśny albo zaświadczenie o przekwalifikowaniu zalesionego gruntu na grunt leśny w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków.

§ 11. 1. Podmiot ubiegający się o przyznanie wsparcia na zalesienie informuje nadleśniczego o wykonanym zalesieniu, na piśmie, w terminie 7 dni od dnia jego wykonania.

2. Podmiot ubiegający się o przyznanie wsparcia na zalesienie składa kierownikowi biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie, oświadczenie o wykonaniu zalesienia zgodnie z wymogami planu zalesienia wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt, w terminie do dnia 9 czerwca roku następującego po roku, w którym złożono wniosek o przyznanie tego wsparcia.

3. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie wsparcia na zalesienie nie dochował terminu określonego w ust. 2, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa ten podmiot, na piśmie, do złożenia oświadczenia o wykonaniu zalesienia zgodnie z wymogami planu zalesienia wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 12. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie wsparcia na zalesienie:

- 1) nie wykonał zalesienia:
  - a) zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. a i lit. c lub pkt 3 lub
  - b) przy użyciu co najmniej minimalnej liczby sadzonek drzew na hektar określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia lub ustalonej w sposób określony w tym załączniku, z tolerancją do 10%, lub
- 2) nie posiada dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 4

– kierownik biura powiatowego Agencji wzywa podmiot, na piśmie, odpowiednio do wykonania zalesienia zgodnie z § 10 ust. 2 oraz do złożenia oświadczenia o wykonaniu tych czynności lub do dostarczenia dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 4, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 13. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, odmawia przyznania wsparcia na zalesienie, jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie tego wsparcia:

- 1) pomimo wezwania, o którym mowa w § 11 ust. 3, nie złożył w terminie określonym w tym przepisie oświadczenia lub zaświadczenia, o których mowa w § 11 ust. 2, lub
- 2) pomimo wezwania, o którym mowa w § 12, nie wykonał w terminie czynności wskazanych w tym wezwaniu, z tym że odmawia się przyznania wsparcia na zalesienie jedynie:
  - a) do części gruntu, w odniesieniu do której nie wykonał tych czynności, lub
  - b) w części przeznaczony na ogrodzenie zalesionego gruntu, na którym nie zostało ono wykonane zgodnie z wymogami planu zalesienia.

2. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie wsparcia na zalesienie:

- 1) złożył oświadczenie i zaświadczenie, o których mowa w § 11 ust. 2:
  - a) w terminie do dnia 9 czerwca roku następującego po roku, w którym złożono wniosek o przyznanie tego wsparcia, albo
  - b) po dniu 9 czerwca roku następującego po roku, w którym złożono wniosek o przyznanie tego wsparcia, lecz przed dokonaniem wezwania na podstawie § 11 ust. 3, albo
  - c) w terminie określonym w § 11 ust. 3, oraz
- 2) wykonał zalesienie:
  - a) zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. a i lit. c oraz pkt 3,
  - b) przy użyciu co najmniej minimalnej liczby sadzonek drzew na hektar, określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia, lub ustalonej w sposób określony w tym załączniku, z tolerancją do 10%

– kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, przyznaje wsparcie na zalesienie, w terminie 60 dni od dnia złożenia tego oświadczenia.

3. Wsparcie na zalesienie wypłaca się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o przyznaniu tego wsparcia stała się ostateczna.

§ 14. 1. Wniosek o przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej składa się do kierownika biura powiatowego Agencji w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

2. Jeżeli wniosek o przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej obejmuje grunty, dla których sporządzono różne plany zalesienia, to dla gruntów tych prowadzi się odrębne postępowania w sprawie przyznania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej.

3. Wniosek o przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej, poza elementami podania określonymi w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyłączeniem adresu, zawiera w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli został nadany, a w przypadku osoby fizycznej również numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL), natomiast jeżeli osoba ta nie posiada obywatelstwa polskiego – kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości;
- 2) numer identyfikacyjny;
- 3) dane niezbędne do ustalenia wysokości premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej;
- 4) informację o załącznikach;
- 5) oświadczenie o powierzchni działek ewidencyjnych;
- 6) oświadczenie o powierzchni gruntu, na którym zostało wykonane zalesienie, lub gruntu z sukcesją naturalną;
- 7) inne oświadczenia niewymienione w pkt 5 i 6 oraz zobowiązania związane z premią pielęgnacyjną i premią zalesieniową.

4. Do wniosku o przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej do gruntów z sukcesją naturalną, na których, zgodnie z planem zalesienia, nie jest wymagane wykonanie zalesienia, przepisy § 8 ust. 4 i 6 pkt 1 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o przyznanie tej premii dołącza się również pisemną zgodę:

- 1) pozostałych współwłaścicieli na przyznanie premii pielęgnacyjnej do tych gruntów, jeżeli grunty te stanowią przedmiot współwłasności;
- 2) małżonka rolnika na przyznanie premii pielęgnacyjnej do tych gruntów, jeżeli grunty te stanowią własność małżonka rolnika.

5. Do wniosku o przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej rolnik dołącza materiał graficzny, o którym mowa w art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, udostępniony przez Agencję, w którym zaznacza na posiadanych użytkach rolnych w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi lit. f rozporządzenia nr 1305/2013:

- 1) drzewa ustanowione pomnikami przyrody, objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
- 2) rowy, których szerokość nie przekracza 2 m,
- 3) oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m²,
- 4) granice zalesionego gruntu lub gruntu z sukcesją naturalną

– chyba że w danym roku kalendarzowym ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, o której mowa w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, a do wniosku o przyznanie tej płatności dołączył wymagany tymi przepisami materiał graficzny.

6. W przypadku gdy rolnik po raz pierwszy ubiega się o przyznanie premii pielęgnacyjnej do danego gruntu, Agencja udostępnia materiał graficzny, o którym mowa w art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, na wniosek tego rolnika, w którym wskazuje on działki ewidencyjne, na których jest położony ten grunt, sporządzony na formularzu udostępnionym przez Agencję.

7. W przypadku przyznawania pierwszej premii pielęgnacyjnej do gruntów z sukcesją naturalną, na których, zgodnie z planem zalesienia, nie jest wymagane wykonanie zalesienia, kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, odmawia przyznania tej premii, jeżeli:

- 1) nie są spełnione warunki określone w § 3 ust. 1 pkt 1 lub 2 lit. b, lub ust. 2, lub 8 lub
- 2) właściwy dyrektor parku narodowego wydał negatywną opinię, o której mowa w § 5 ust. 2 pkt 7, lub
- 3) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska wydał negatywną opinię, o której mowa w § 5 ust. 2 pkt 8, lub
- 4) suma punktów uzyskanych przez operację jest niższa niż liczba punktów określona w § 4 ust. 1 pkt 2;
- 5) w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej premii, nie został ogłoszony nabór, o którym mowa w § 8 ust. 2.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, ustalając sumę punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, uwzględnia się wnioski o przyznanie tej premii złożone w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

9. Do przyznawania pierwszej premii pielęgnacyjnej do gruntów z sukcesją naturalną, na których, zgodnie z planem zalesienia, nie jest wymagane wykonanie zalesienia, przepisy § 9 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 15. 1. Jeżeli rolnik, który realizuje zobowiązanie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub lit. c, nie złożył wniosku o przyznanie premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, z uwzględnieniem przypadku określonego w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa tego rolnika, na piśmie, do złożenia informacji o gruntach, na których jest realizowane to zobowiązanie, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, rolnik nie złożył w określonym terminie informacji, o której mowa w ust. 1, premia pielęgnacyjna lub premia zalesieniowa do gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, w odniesieniu do których nie złożył tej informacji, nie przysługują w kolejnych latach.

§ 16. 1. Rolnik składa do kierownika biura powiatowego Agencji do końca roku kalendarzowego, w którym upływa 5 lat od dnia złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 11 ust. 2, lub złożenia wniosku o przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej do gruntów z sukcesją naturalną, na których, zgodnie z planem zalesienia, nie jest wymagane wykonanie zalesienia, kopię decyzji wydanej przez starostę właściwego ze względu na położenie gruntów objętych zalesieniem w sprawie przekwalifikowania zalesionego gruntu na grunt leśny albo zaświadczenie o przekwalifikowaniu zalesionego gruntu na grunt leśny w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków.

2. Premia zalesieniowa przyznawana na wniosek złożony w roku, w którym upływa 5 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pierwszej premii zalesieniowej, oraz kolejne premie zalesieniowe nie przysługują do gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. c, jeżeli w wyniku oceny udatności uprawy leśnej, o której mowa w ust. 3, zostało stwierdzone, że uprawa jest nieudatna.

3. Starosta, dokonując oceny udatności uprawy leśnej na gruntach, o których mowa w ust. 1 lub w § 10 ust. 5, bierze pod uwagę kryteria oceny udatności dla nasadzeń sztucznych oraz gruntów z sukcesją naturalną określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia. Te same kryteria bierze pod uwagę Agencja, dokonując oceny udatności tej uprawy leśnej, w przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 1 lub w § 10 ust. 5, starosta nie dokonał oceny udatności uprawy leśnej.

4. Rolnik realizujący zobowiązanie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b, prowadzi rejestr zabiegów pielęgnacyjnych lub ochronnych stanowiący część planu zalesienia, zgodnie z tabelą nr 7 załącznika nr 3 do rozporządzenia, oraz przechowuje dowody zakupu repelentów do dnia wypłaty ostatniej premii pielęgnacyjnej, jeżeli, zgodnie z planem zalesienia, jest wymagane zabezpieczenie drzewek repelentami na gruntach, do których jest przyznawana ta premia.

§ 17. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie odpowiednio wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej, spadkobierca rolnika może wstąpić do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce zmarłego rolnika, jeżeli nabył w wyniku dziedziczenia własność gruntów objętych tym wnioskiem.

2. Spadkobierca rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej na miejsce zmarłego rolnika na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Spadkobierca rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o nadanie takiego numeru.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca rolnika dołącza:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) oświadczenie tego spadkobiercy o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierające wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego rolnika, którego jest spadkobiercą, w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, albo
- 3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, spadkobierca rolnika składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 21 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

7. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca rolnika wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej:

- 1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 6

– oświadczenia pozostałych spadkobierców rolnika, że wyrażają zgodę na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce zmarłego rolnika i przyznanie mu odpowiednio wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej.

8. Zgoda, o której mowa w ust. 7, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony przez spadkobiercę rolnika będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

9. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca rolnika składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik, którego jest spadkobiercą, złożył wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, decyzję w sprawie o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej spadkobiercy rolnika wydaje się po złożeniu przez tego spadkobiercę odpisu prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

11. Przepisy ust. 1–4 i 9 stosuje się odpowiednio w przypadku śmierci rolnika, który złożył wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej obejmujący grunty stanowiące własność jego małżonka, przy czym:

- 1) do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie odpowiednio wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej na miejsce zmarłego rolnika może wstąpić właściciel tych gruntów;
- 2) do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się odpis skrócony aktu zgonu tego rolnika.

12. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, własność lub współwłasność gruntów, które były objęte wnioskiem o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej złożonym przez tego rolnika, przepisy ust. 1–10 stosuje się odpowiednio.

§ 18. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika albo jednostki lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 17 ust. 1, w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie odpowiednio wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej, następca prawny tego rolnika albo tej jednostki może wstąpić do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce tego rolnika albo tej jednostki, jeżeli nabył w wyniku tego następstwa własność gruntów objętych tym wnioskiem.

2. Następca prawny rolnika albo jednostki wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej na miejsce tego rolnika albo tej jednostki na wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Następca prawny rolnika albo jednostki podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o nadanie takiego numeru.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika albo jednostki dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika albo jednostki składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten rolnik albo ta jednostka złożyli wniosek o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej.

§ 19. 1. W przypadku przeniesienia, w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, własności gruntów objętych wnioskiem o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej złożonym przez rolnika albo jednostkę, w okresie od dnia złożenia tego wniosku do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie odpowiednio wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej, nowy właściciel tych gruntów może wstąpić do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce tego rolnika albo tej jednostki.

2. Nowy właściciel gruntów, o których mowa w ust. 1, wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej na wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od dnia przeniesienia własności tych gruntów.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Nowy właściciel gruntów, o których mowa w ust. 1, podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o nadanie takiego numeru.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, nowy właściciel gruntów, o których mowa w ust. 1, dołącza umowę sprzedaży lub inną umowę, w wyniku której została na niego przeniesiona własność tych gruntów, albo kopię tej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem.

6. Jeżeli własność gruntów objętych wnioskiem o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej złożonym przez rolnika albo jednostkę została przeniesiona na rzecz kilku podmiotów, nowy właściciel tych gruntów wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie odpowiednio wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oświadczenia współwłaścicieli, że wyrażają zgodę na wstąpienie tego właściciela na miejsce tego rolnika albo tej jednostki i przyznanie mu odpowiednio wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, nowy właściciel gruntów objętych wnioskiem o przyznanie wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej złożonym przez rolnika albo jednostkę składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten rolnik albo ta jednostka złożyli wniosek o przyznanie odpowiednio wsparcia na zalesienie, pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej.

§ 20. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej, spadkobiercy rolnika mogą być przyznane odpowiednio kolejne premie pielęgnacyjne lub premie zalesieniowe, jeżeli spadkobierca ten nabył w wyniku dziedziczenia własność gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętym przez tego rolnika i są spełnione warunki określone w art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanej dalej „ustawą”.

2. Jeżeli śmierć rolnika nastąpiła po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za poprzedni rok, lecz zanim rolnik ten złożył wniosek o przyznanie premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za dany rok, spadkobierca rolnika składa wniosek o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa za dany rok mogą zostać przyznane spadkobiercy rolnika, jeżeli spadkobierca ten złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, zaś gdy termin ten upłynął – wyłącznie w przypadku określonym w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014.

4. Jeżeli nie zachodzą okoliczności określone w ust. 3, a spadkobierca rolnika złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, przed upływem terminu określonego w ust. 2, nie przyznaje się premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok, a spadkobierca rolnika jest uprawniony do ubiegania się o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za następne lata.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oprócz dokumentu wymaganego na podstawie § 14 ust. 5 spadkobierca rolnika dołącza oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się również:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) oświadczenie spadkobiercy rolnika o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierające wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego rolnika, którego jest spadkobiercą, w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, albo
- 3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, do trybu przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok spadkobiercy rolnika stosuje się odpowiednio § 17 ust. 6–8 i 10.

8. Jeżeli śmierć rolnika nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za dany rok do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za ten rok, spadkobierca rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce zmarłego rolnika na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, do trybu przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok spadkobiercy rolnika stosuje się odpowiednio § 17 ust. 3–10, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 8, dołącza on również oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem.

10. Przepisy ust. 1–5 i 8 stosuje się odpowiednio w przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej do gruntów, które w dniu przyznawania tych premii stanowiły własność jego małżonka, przy czym:

- 1) odpowiednio kolejne premie pielęgnacyjne lub premie zalesieniowe mogą być przyznane właścicielowi tych gruntów;
- 2) do wniosku, o którym mowa w:
  - a) ust. 2, właściciel tych gruntów dołącza również odpis skrócony aktu zgonu tego rolnika,
  - b) ust. 8, właściciel tych gruntów dołącza odpis skrócony aktu zgonu tego rolnika i oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem;
- 3) w przypadku, o którym mowa w ust. 8, do trybu przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok właścicielowi tych gruntów stosuje się odpowiednio § 17 ust. 3, 4 i 9.

11. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, własność gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętym przez rolnika, przepisy ust. 1–6 i 8 stosuje się odpowiednio, a w przypadku, o którym mowa w:

- 1) ust. 2, do trybu przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok zapisobiercy windykacyjnemu stosuje się odpowiednio § 17 ust. 6–8 i 10;
- 2) ust. 8, do trybu przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok zapisobiercy windykacyjnemu stosuje się odpowiednio § 17 ust. 3–10, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 8, zapisobierca windykacyjny dołącza również oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętego przez rolnika, który ustanowił zapis windykacyjny na rzecz tego zapisobiercy, do końca okresu objętego tym zobowiązaniem.

§ 21. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 20 ust. 1, które nastąpiło po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej, następcy prawnemu rolnika mogą być przyznane odpowiednio kolejne premie pielęgnacyjne lub premie zalesieniowe, jeżeli nabył w wyniku tego następstwa własność gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętym przez tego rolnika i są spełnione warunki określone w art. 43 ust. 2 ustawy.

2. Jeżeli zdarzenie, o którym mowa w ust. 1, nastąpiło po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za poprzedni rok, lecz zanim rolnik ten złożył wniosek o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za dany rok, następca prawny rolnika składa wniosek o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej w terminie 7 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

3. Premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa za dany rok mogą zostać przyznane następcy prawnemu rolnika, jeżeli następca ten złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, zaś gdy termin ten upłynął – wyłącznie w przypadku określonym w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014.

4. Jeżeli nie zachodzą okoliczności określone w ust. 3, a następca prawny rolnika złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, przed upływem terminu określonego w ust. 2, nie przyznaje się premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok, a następca prawny rolnika jest uprawniony do ubiegania się o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za następne lata.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oprócz dokumentu wymaganego na podstawie § 14 ust. 5 następca prawny rolnika dołącza:

- 1) oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem;
- 2) dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem.

6. Jeżeli zdarzenie, o którym mowa w ust. 1, nastąpiło w okresie od dnia złożenia przez rolnika wniosku o przyznanie premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za dany rok do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za ten rok, następcą prawny rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce tego rolnika na wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, do trybu przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok następcy prawnemu rolnika stosuje się odpowiednio § 18 ust. 3–6, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 6, następcą prawny rolnika dołącza również oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętego przez tego rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem.

§ 22. 1. W przypadku przeniesienia, w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, własności gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętym przez rolnika, które nastąpiło po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej lub pierwszej premii zalesieniowej, nowemu właścicielowi tych gruntów mogą być przyznane odpowiednio kolejne premie pielęgnacyjne lub premie zalesieniowe, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 43 ust. 2 ustawy.

2. Jeżeli przeniesienie własności gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętym przez rolnika nastąpiło po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za poprzedni rok, lecz zanim rolnik ten złożył wniosek o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za dany rok, nowy właściciel tych gruntów składa wniosek o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej w terminie 7 miesięcy od dnia przeniesienia własności tych gruntów.

3. Premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa za dany rok może zostać przyznana nowemu właścicielowi gruntów, o których mowa w ust. 1, jeżeli właściciel ten złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, zaś gdy termin ten upłynął – wyłącznie w przypadku określonym w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014.

4. Jeżeli nie zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 3, a nowy właściciel gruntów, o których mowa w ust. 1, złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, przed upływem terminu określonego w ust. 2, nie przyznaje się premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok, a nowy właściciel tych gruntów jest uprawniony do ubiegania się o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za następne lata.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oprócz dokumentów wymaganych na podstawie § 14 ust. 5 nowy właściciel gruntów, o których mowa w ust. 1, dołącza:

- 1) oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętego przez rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem;
- 2) umowę sprzedaży lub inną umowę, w wyniku której została na niego przeniesiona własność gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętym przez rolnika, albo kopię tej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem.

6. Jeżeli przeniesienie własności gruntów objętych zobowiązaniem, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętym przez rolnika nastąpiło w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za dany rok do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie odpowiednio premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej za ten rok, nowy właściciel tych gruntów wstępuje do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce tego rolnika na wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od dnia przeniesienia własności tych gruntów.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, do trybu przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej za dany rok nowemu właścicielowi gruntów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio § 19 ust. 3–7, z tym że do wniosku, o którym mowa w ust. 6, właściciel ten dołącza również oświadczenie, złożone na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmujące zobowiązanie do kontynuowania realizacji zobowiązania, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, podjętego przez rolnika do końca okresu objętego tym zobowiązaniem.

§ 23. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej beneficjent, do którego ta decyzja została skierowana, zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania.

2. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej beneficjent, do którego ta decyzja została skierowana, został rozwiązany albo przekształcony albo wystąpiło inne zdarzenie prawne, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby temu beneficjentowi jako stronie postępowania, przysługują jego następcy prawnemu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

4. Należności z tytułu płatności przyznanych w decyzji, o której mowa w ust. 1, są przedmiotem dziedziczenia.

5. W przypadku gdy w decyzji, o której mowa w ust. 1, zostało przyznane wsparcie na zalesienie, premia pielęgnacyjna lub premia zalesieniowa, odpowiednio wsparcie na zalesienie, premia pielęgnacyjna lub premia zalesieniowa są wypłacane spadkobiercy.

6. Jeżeli wsparcie na zalesienie, premia pielęgnacyjna lub premia zalesieniowa nie zostały przekazane na rachunek bankowy beneficjenta lub rachunek beneficjenta prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego spadkobierca, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę odpowiednio wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten beneficjent złożył wniosek o przyznanie odpowiednio wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej, wraz z:

- 1) odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku – w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia, albo
- 2) zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza – w terminie 14 dni od dnia wpisu aktu poświadczenia dziedziczenia do rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia, albo
- 3) oświadczeniem tego spadkobiercy o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierającym wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego rolnika, którego jest spadkobiercą, w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku

– jednak nie później niż przed upływem 6 miesięcy od dnia doręczenia temu beneficjentowi decyzji, o której mowa w ust. 1.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, spadkobierca beneficjenta składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

8. Jeżeli wsparcie na zalesienie, premia pielęgnacyjna lub premia zalesieniowa nie zostały przekazane beneficjentowi, o którym mowa w ust. 2, na jego rachunek bankowy lub jego rachunek prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego następca prawny, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 2, składa wniosek o wypłatę odpowiednio wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten beneficjent złożył wniosek o przyznanie odpowiednio wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia temu beneficjentowi tej decyzji.

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 8, następca prawny beneficjenta dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem.

10. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 6:

- 1) dołącza do tego wniosku albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 7

– oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na wypłatę temu spadkobiercy wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej.

11. Zgoda, o której mowa w ust. 10, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 6, został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

12. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej, kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie wypłaty odpowiednio wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej.

13. W przypadku gdy wniosek o wypłatę wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej nie został złożony albo jeżeli została wydana decyzja o odmowie wypłaty odpowiednio wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej lub premii zalesieniowej, decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wygasają z mocy prawa.

14. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci beneficjenta nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, własność gruntów, do których została przyznana temu beneficjentowi pomoc, przepisy ust. 1, 3–7 i 10–13 stosuje się odpowiednio.

§ 24. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone, że rolnik nie wykonuje zabiegów pielęgnacyjnych lub ochronnych zgodnie z wymogami planu zalesienia, premia pielęgnacyjna przysługuje w wysokości zmniejszonej o kwotę stanowiącą iloczyn:

- 1) iloczynu:
  - a) współczynnika dotkliwości danej niezgodności i
  - b) współczynnika trwałości danej niezgodności– określonych w załączniku nr 6 do rozporządzenia oraz
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn:
  - a) wysokości tej premii, jaka przysługiwałaby rolnikowi, gdyby wykonywał te zabiegi zgodnie z wymogami planu zalesienia, oraz
  - b) procentowego stosunku powierzchni obszaru, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni obszaru, na którym rolnik powinien wykonać te zabiegi zgodnie z wymogami planu zalesienia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do tej części premii pielęgnacyjnej, która przysługuje z tytułu zabezpieczenia drzewek repelentami.

3. Jeżeli rolnik nie prowadzi rejestru, o którym mowa w § 16 ust. 4, premia pielęgnacyjna przysługuje w wysokości zmniejszonej o 5%.

4. Jeżeli rolnik nie zabezpieczył drzewek repelentami na gruntach, na których, zgodnie z planem zalesienia, jest wymagane takie zabezpieczenie, premia pielęgnacyjna przysługuje w wysokości zmniejszonej o kwotę, jaka przysługiwałaby rolnikowi, gdyby wykonał takie zabezpieczenie na tej części gruntów, na której nie wykonał tego zabezpieczenia.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio, jeżeli rolnik nie posiada dowodów zakupu repelentów w ilości wystarczającej do zabezpieczenia drzewek repelentami na gruntach, na których, zgodnie z planem zalesienia, jest wymagane takie zabezpieczenie.

6. Jeżeli w odniesieniu do niezgodności, o której mowa w ust. 1, wystąpi powtarzalność, o której mowa w art. 35 ust. 3 akapit piąty rozporządzenia nr 640/2014, premia pielęgnacyjna jest zmniejszana dodatkowo o kwotę stanowiącą iloczyn 7% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby ta niezgodność nie wystąpiła, oraz liczby lat, w których wcześniej stwierdzono podobną niezgodność, przy czym całkowita wielkość zmniejszenia nie może być większa niż 100% kwoty, którą rolnik otrzymałby, gdyby ta niezgodność nie wystąpiła.

7. Jeżeli zostanie stwierdzone, że obowiązek, o którym mowa w części 1 pkt 2.2 lit. b załącznika III do rozporządzenia nr 808/2014, nie został spełniony, wsparcie na zalesienie przysługuje w danym roku w wysokości zmniejszonej o 1%.

§ 25. 1. Beneficjent zwraca wsparcie na zalesienie, jeżeli nie zachował trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

go oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.¹⁰⁾), w szczególności jeżeli:

- 1) w wyniku oceny udatności uprawy leśnej, o której mowa w § 16 ust. 3, zostało stwierdzone, że uprawa jest nieudatna;
- 2) przed upływem 5 lat od dnia wypłaty tego wsparcia:
  - a) wykonane zalesienie zostało zlikwidowane,
  - b) przeniósł własność zalesionych gruntów na rzecz innego podmiotu w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, a podmiot, który nabył własność tych gruntów, nie utrzymał zalesienia wykonanego na tych gruntach do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty tego wsparcia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, beneficjent zwraca jedynie część wsparcia na zalesienie wypłaconego do tej części gruntu, na którym uprawa leśna była nieudatna.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, beneficjent zwraca jedynie część wsparcia na zalesienie wypłaconego do tej części gruntu, na którym zalesienie zostało zlikwidowane.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, beneficjent zwraca jedynie część wsparcia na zalesienie wypłaconego do tej części gruntów, których własność lub współwłasność została przeniesiona na rzecz podmiotu, który nie utrzymał zalesienia wykonanego na tych gruntach do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty tego wsparcia.

5. Beneficjent zwraca wsparcie na zalesienie w części przeznaczonyj na ogrodzenie gruntu, na którym zostało wykonane zalesienie, lub gruntu z sukcesją naturalną, jeżeli nie utrzymał ogrodzenia tego gruntu do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty tego wsparcia, lub siatka użyta do grodzienia nie spełniała, w okresie objętym wsparciem, wymogów określonych w planie zalesienia.

6. Beneficjent zwraca wsparcie na zalesienie w części przeznaczonyj na zabezpieczenie drzewek 3 palikami, jeżeli nie utrzymał tego zabezpieczenia do terminu wskazanego w planie zalesienia, a gdy termin ten upływa po 5 latach, licząc od dnia wypłaty tego wsparcia – do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty tego wsparcia.

§ 26. Do przyznawania wsparcia na zalesienie w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 27. Do przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi przed dniem 15 marca 2019 r. i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 28. Do przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi po dniu 14 marca 2019 r. stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 140, Dz. Urz. UE L 259 z 27.09.2016, str. 79, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 335 z 15.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 193 z 30.07.2018, str. 1 i Dz. Urz. UE L 291 z 16.11.2018, str. 5.

§ 29. Do przyznawania premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi na podstawie oświadczenia, o którym mowa w art. 6c ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 311 oraz z 2019 r. poz. 201), stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 30. Do zwrotu pomocy w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 z tytułu zdarzeń stanowiących podstawę zwrotu tej pomocy, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.¹¹⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *J. Ardanowski*

---

¹¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 maja 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 655, z 2016 r. poz. 321, z 2017 r. poz. 520 oraz z 2018 r. poz. 860), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 6 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz ustawy o lasach (Dz. U. z 2019 r. poz. 83).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia 26 marca 2019 r. (poz. 585)

Załącznik nr 1

GATUNKI I RODZAJE RODZIMYCH DRZEW I KRZEWÓW WYKORZYSTYWANYCH DO ZALESIENIA

1. Gatunki drzew objęte regionalizacją nasienną:

- 1) Jodła pospolita (Jd);
- 2) Modrzew europejski (Md);
- 3) Sosna zwyczajna (So);
- 4) Świerk pospolity (Św);
- 5) Buk zwyczajny (Bk);
- 6) Brzoza brodawkowata (Brz);
- 7) Dąb bezszypułkowy (Dbbs);
- 8) Dąb szypułkowy (Dbs);
- 9) Olsza czarna (Olcz).

2. Gatunki i rodzaje drzew nieobjęte regionalizacją nasienną:

- 1) Grab zwyczajny (Gb);
- 2) Jesion wyniosły (Js);
- 3) Klon jawor (Jw);
- 4) Klon zwyczajny (Kl);
- 5) Lipa drobnolistna (Lp);
- 6) Wiązy (Wz).

3. Gatunki i rodzaje drzew domieszkowych i biocenotycznych:

- 1) Bez czarny;
- 2) Bez koralowy;
- 3) Brzoza omszona;
- 4) Czeremcha pospolita;
- 5) Czereśnia ptasia;
- 6) Dereń świdwa;
- 7) Głóg dwuszyjkowy;
- 8) Głóg jednoszyjkowy;
- 9) Grusza pospolita;
- 10) Jabłoń dzika;
- 11) Jałowiec pospolity;
- 12) Jarząb pospolity;
- 13) Kalina koralowa;

- 14) Klon polny;
- 15) Kruszyna pospolita;
- 16) Leszczyna pospolita;
- 17) Lipa szerokolistna;
- 18) Olsza szara;
- 19) Porzeczka agrest;
- 20) Porzeczka alpejska;
- 21) Porzeczka czerwona;
- 22) Róża dzika;
- 23) Suchodrzew czarny;
- 24) Suchodrzew zwyczajny;
- 25) Szakłak pospolity;
- 26) Topole rodzime;
- 27) Trzmielina brodawkowata;
- 28) Trzmielina zwyczajna;
- 29) Wierzby rodzime.

LICZBA SADZONEK DRZEW NA HEKTAR

Lp.	Gatunek drzewa	Liczba sadzonek w tys. sztuk na ha¹⁾
1	Sosna	8–10
2	Świerk	3–5
3	Jodła	4–8
4	Modrzew	1,5–3
5	Dąb	6–8
6	Buk	6–8
7	Inne liściaste	4–6

¹⁾ W przypadku sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanych liczba sadzonek na 1 ha może ulec zmniejszeniu o 30%, a w przypadku zalesień wykonywanych na gruntach erozyjnych – o 50%.

- w tym powierzchnia nasadzeń wraz z innymi elementami krajobrazu niezalesianymi, uprawnionymi do premi pielęgnacyjnej zgodnie z § 7 ust. 4 oraz § 14 ust. 5 rozporządzenia	
- w tym powierzchnia nasadzeń wraz z innymi elementami krajobrazu, niezalesianymi, uprawnionymi do premi zalesieniowej zgodnie z § 7 ust. 4 oraz § 14 ust. 5 rozporządzenia	
powierzchnia nieuprawniona do pomocy	

¹⁾ Podstawowy parametr do wyliczenia wsparcia na zalesienie.

TABELA 3. SKŁAD GATUNKOWY DLA GRUNTÓW Z SUKCESJĄ NATURALNĄ

Powierzchnia objęta planem zalesienia		Skład gatunkowy gruntu, na którym wykonano zalesienie	Powierzchnia gruntu, na którym wykonano zalesienie poszczególnymi gatunkami					Powierzchnia gruntu, na którym wykonano zalesienie w układzie grup gatunków ¹⁾	
ha	%		ha					ha	
							gatunki biocenotyczne	iglaste	liściaste
całkowita									
- w tym powierzchnia z sukcesją naturalną, wraz z innymi elementami krajobrazu, niezalesianymi, uprawnionymi do premii pielęgnacyjnej zgodnie z § 7 ust. 4 oraz § 14 ust. 5 rozporządzenia									
- w tym powierzchnia nasadzeń									
- w tym powierzchnia nasadzeń wraz z innymi elementami krajobrazu, niezalesianymi, uprawnionymi do premii pielęgnacyjnej zgodnie z § 7 ust. 4 oraz § 14 ust. 5 rozporządzenia									
powierzchnia nieuprawniona do pomocy									

¹⁾ Podstawowy parametr do wyliczenia wsparcia na zalesienie.

4. Określenie odległości między sadzonkami drzew i krzewów (więźby), warunków techniczno-produkcyjnych sadzonek, liczby sadzonek na hektar, liczby sadzonek potrzebnych do zalesienia oraz formy zmieszania gatunków drzew i krzewów, zgodnie z poniższą tabelą:

**TABELA 4. LICZBA SADZONEK – W PRZYPADKU WPROWADZANIA
NASADZEŃ**

Gatunek	Charakterystyka sadzonek		Przyjęta więźba sadzenia dla sadzonek (w m)	Forma zmieszania	Powierzchnia nasadzeń	Liczba sadzonek dla powierzchni nasadzeń	Liczba sadzonek na 1 ha
	wiek	wymagania dla przygotowania			(w ha)	(w tys. szt.)	tys. szt /ha

5. Informacje dotyczące:

- 1) uprawy gleby na gruntach przeznaczonych do wykonania zalesienia, w tym:
  - a) sposobu przygotowania gleby,
  - b) wymagań, jakie powinien spełniać sprzęt służący do przygotowania gleby,
  - c) określenia terminu przygotowania gleby;
- 2) sadzenia sadzonek drzew i krzewów, w tym:
  - a) metody sadzenia drzew i krzewów poszczególnych gatunków,
  - b) określenia terminu i kolejności sadzenia:
    - na poszczególnych gruntach,
    - poszczególnych gatunków tych drzew i krzewów;
- 3) czynności wykonywanych w ramach pielęgnacji wykonanego zalesienia oraz gruntu z sukcesją naturalną wraz z opisem sposobu wykonania zabiegów pielęgnacyjnych lub ochronnych oraz powierzchnią na której mają być wykonane;
- 4) ochrony przeciwpożarowej uprawy leśnej, w tym:
  - a) sposobu zakładania pasa przeciwpożarowego, określenia jego lokalizacji, długości i szerokości w metrach oraz terminu wykonania – o ile jest wymagane,
  - b) sposobu i miejsca wykonania punktu czerpania wody, dojazdu do tego punktu oraz terminu wykonania – o ile jest wymagane;
- 5) wymagań, jakie powinno spełniać zalesienie ze względu na potrzeby ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych.
6. Część graficzna planu zalesienia, którą stanowi materiał graficzny, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia, lub kopia części mapy ewidencji gruntów i budynków albo jej powiększenie z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych gruntów

przeznaczonych do wykonania zalesienia lub gruntów z sukcesją naturalną. Grunty oznacza się na tych dokumentach w następujący sposób:

- 1) linia niebieska – oznacza granice gruntów objętych planem zalesienia;
- 2) linia czarna – oznacza granice między nasadzeniami głównych gatunków lasotwórczych; nasadzenia oznacza się symbolem gatunku określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 3) linia czerwona – oznacza granicę polno–leśną;
- 4) linia zielona ciągła – oznacza granice strefy ekotonowej;
- 5) punkt zielony lub linia zielona przerywana – oznacza grupę gatunków domieszkowych i biocenotycznych;
- 6) linia żółta – oznacza granice pasów ochrony przeciwpożarowej;
- 7) linia brązowa – oznacza granice pomiędzy gruntami przeznaczonymi do wykonania zalesienia lub grunty z sukcesją naturalną a gruntami stanowiącymi własność innego podmiotu, użytkowanymi jako grunty leśne albo rolne.

B. Wymogi planu zalesienia

1. Powierzchnia stanowiąca podstawę do obliczenia wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej oraz premii zalesieniowej, ustalona zgodnie z poniższą tabelą:

TABELA 5. POWIERZCHNIA WYKONANEGO ZALESIENIA LUB GRUNTU Z SUKCESJĄ NATURALNĄ

Lp.	Formy pomocy	Jedn.	Grupy gatunków	
			iglaste	liściaste
1	Wsparcie na zalesienie			
A	Zalesianie w warunkach korzystnych ¹⁾	ha		
B	Zalesianie na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°			
C	Zalesianie na gruntach erozyjnych			
D	Zalesianie na gruntach erozyjnych o nachyleniu terenu powyżej 12°			
E	Zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi w warunkach korzystnych			
F	Zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°			
G	Zabezpieczanie przed zwierzyną - grodzenie 2-metrową siatką metalową	mb		
H	Zabezpieczenie drzewek 3 palikami	ha		
2	Premia pielęgnacyjna			
A	Na gruntach w warunkach korzystnych	ha		
B	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°			
C	Na gruntach erozyjnych			
D	Na gruntach erozyjnych o nachyleniu terenu powyżej 12°			
E	Na gruntach z wykorzystaniem sukcesji naturalnej			
F	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12° z wykorzystaniem sukcesji naturalnej			
G	Zabezpieczenie drzewek repelentami			
3	Premia zalesieniowa			
A	Powierzchnia uprawniona do premii zalesieniowej	ha		

¹⁾ Zalesienia na gruntach o nachyleniu terenu nie większym niż 12°.

2. Określenie regionalizacji nasiennej sadzonek potrzebnych do zalesienia zgodnie z poniższą tabelą:

TABELA 6. WYMOGI WYNIKAJĄCE Z REGIONALIZACJI NASIENNEJ

Gatunek	Wymogi wynikające z regionalizacji nasiennej	
	region pochodzenia leśnego materiału podstawowego ¹⁾	region pochodzenia zastępczy ²⁾
Razem		

¹⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. poz. 1425).

²⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykorzystywania leśnego materiału rozmnożeniowego poza regionem pochodzenia (Dz. U. poz. 1328).

3. Czynności wykonywane w ramach pielęgnacji zalesienia oraz gruntu z sukcesją naturalną wraz z opisem terminu wykonania zabiegów pielęgnacyjnych i ochronnych zgodnie z poniższą tabelą:

**TABELA 7. ZABIEGI PIEŁĘGNACYJNE LUB OCHRONNE – REJESTR
ZABIEGÓW PIEŁĘGNACYJNYCH LUB OCHRONNYCH**

Rok	Nazwa zabiegu pielęgnacyjnego lub ochronnego (wykasanie roślinności zagłuszającej sadzonki, użycie repelentów, wykonanie cięć pielęgnacyjnych, czyszczenia, przeredzanie przegęszczonych partii samosiewów) ¹⁾	Powierzchnia, na której należy wykonać zabieg pielęgnacyjny lub ochronny	Termin, w którym powinny być wykonane prace - należy podać miesiąc do końca, którego powinna być wykonana czynność	Rejestr ²⁾ zabiegów pielęgnacyjnych lub ochronnych - termin, w którym zostały wykonane poszczególne czynności
założenia uprawy				
II				
III				
IV				
V				

¹⁾ Należy wybrać spośród wymienionych.

²⁾ Wypełnia rolnik po wykonanych zabiegach pielęgnacyjnych lub ochronnych.

4. Informacje dotyczące ochrony uprawy leśnej przed zwierzętami, w tym:

- 1) sposobu grodzenia, długości ogrodzenia oraz terminu jego utrzymania, z tym że ogrodzenie wykonuje się niezwłocznie po wykonaniu zalesienia i utrzymuje do terminu wskazanego w planie zalesienia;
- 2) sposobu stosowania repelentów, powierzchni, na której przewidziano ich zastosowanie, i terminu ich zastosowania;
- 3) sposobu wykonania zabezpieczenia drzewek 3 palikami, powierzchni, oraz terminu jego utrzymania, z tym że zabezpieczenie drzewek 3 palikami wykonuje się niezwłocznie po założeniu uprawy leśnej i utrzymuje do terminu wskazanego w planie zalesienia.

WYSOKOŚĆ STAWEK POMOCY NA ZALESIANIE

Lp.	Formy pomocy	Jedn.	Grupy gatunków	
			iglaste	liściaste
1	Wsparcie na zalesienie			
A	Zalesianie w warunkach korzystnych ¹⁾	zł/ha	6 553	7 152
B	Zalesianie na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		7 146	7 624
C	Zalesianie na gruntach erozyjnych		5 012	5 470
D	Zalesianie na gruntach erozyjnych o nachyleniu terenu powyżej 12°		5 711	6 098
E	Zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi w warunkach korzystnych		6 934	4 984
F	Zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		7 385	5 366
G	Zabezpieczanie przed zwierzyną - grodzenie 2-metrową siatką metalową	zł/mb	8,82	
H	Zabezpieczenie drzewek 3 palikami	zł/ha	1 132	
2	Premia pielęgnacyjna			
A	Na gruntach w warunkach korzystnych	zł/ha	1 075	
B	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°		1 237	
C	Na gruntach erozyjnych		1 358	
D	Na gruntach erozyjnych o nachyleniu terenu powyżej 12°		1 628	
E	Na gruntach z wykorzystaniem sukcesji naturalnej		794	
F	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12° z wykorzystaniem sukcesji naturalnej		968	
G	Zabezpieczenie drzewek repelentami		424	
3	Premia zalesieniowa			
A	Premia zalesieniowa	zł/ha	1 215	

¹⁾ Zalesienia na gruntach o nachyleniu terenu nie większym niż 12°.

KRYTERIA OCENY UDATNOŚCI DLA NASADZEŃ SZTUCZNYCH ORAZ GRUNTÓW
Z SUKCESJĄ NATURALNĄ

Tabela 1

Stopień pokrycia powierzchni uprawy		Przydatność hodowlana (cechy zdrowotne, dostosowanie do siedliska, formy zmieszania, inne)	
%	symbol klasyfikacyjny	%	symbol klasyfikacyjny
powyżej 81	1	uprawy zdrowe, zgodne z siedliskiem, założone prawidłowo, dopuszczalne wady pojedynczo do 20	1
51–80	2	wady 21–40	2
do 50	3	wady 41 i wyżej	3

Tabela 2

Symbol klasyfikacyjny	Ocena
1-1, 1-2, 1-3, 2-1, 2-2, 2-3,	uprawy udane
3-1, 3-2, 3-3,	uprawy nieudane

Objaśnienie:

Udatność ocenianej uprawy jest określana dwucyfrowym symbolem klasyfikacyjnym, w którym pierwsza cyfra oznacza wskaźnik stopnia pokrycia, a druga – przydatność hodowlaną, zgodnie z tabelą 2.

WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKÓW DOTKLIWOŚCI NIEZGODNOŚCI ORAZ WSPÓŁCZYNNIKÓW TRWAŁOŚCI NIEZGODNOŚCI STOSOWANYCH DO DOKONYWANIA ZMNIEJSZEŃ PREMII PIELĘGNACYJNEJ

Rodzaj niezgodności	Współczynnik dotkliwości niezgodności	Współczynnik trwałości niezgodności		Iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości
		odwracalna krótkotrwała	odwracalna długotrwała	
		1,25	1,5	
1. Niewykaszenie roślinności zagłuszającej sadzonki jednoroczne	25%	1,25	-	31%
2. Niewykaszenie roślinności zagłuszającej sadzonki co najmniej dwuletnie	30%	1,25	-	37%
3. Niewykonanie określonych w planie zalesienia cięć pielęgnacyjnych lub czyszczeń lub przeredzania przegęszczonych partii samosiewów	30 %	-	1,5	45%